

Ex 23,1-5 (Gn 50,15-21) Ř 12,17-21
L 6,27-36 O lásce k nepřítelům

Láska a nenávisť, žehnání a proklínání, činění dobra a ubližování – to jsou protiklady, mezi kterými se pohybujeme, které na nás působí a mezi nimiž se ve svém životě rozhodujeme – šíříme je nebo jim bráníme.

Sestry a bratři, dnešní evangelijní oddíl začíná Ježíšovými slovy:
„Vám, kteří mě slyšíte, pravím: ...“

My chceme Ježíše slyšet a naslouchat mu, chceme jej vpustit do svého života, snažíme se jednat podle jeho přikázání, a přesto některé jeho požadavky považujeme spíše za nadsázku, jsou pro nás těžko uskutečnitelné a splnitelné. Když čteme o lásce k nepřítelům, jsme-li k sobě opravdu upřímní a bereme-li Ježíšova slova vážně, tak se v nás všechno bouří: Ne, Pane, to nemohu, to nezvládnou. Co to po nás – po mně chceš?!

Starozákonní Desatero je náročné a my každodenně zápasíme s jeho přikázáními, ale láska k nepřítelům je Kristovým vrcholným požadavkem, je to nejtěžší Ježíšův nárok na nás, je to nejvýše položená „příčka“ Kristova etického žebříčku hodnot.

Když Pán Ježíš učil lidi a nabádal je: „Miluj svého bližního jako sám sebe“, zeptali se ho: „A kdo je můj bližní?“ (L 10,27-29)

Máme-li příkaz „Milujte své nepřátele“, klademe si otázku, kdo je to nepřítel – kdo je *můj* nepřítel?

Nepřítel ve válce je každý na druhé straně „barikády“, každý na opačné straně hranice, v tom jiném, znepřáteleném státě. Jinak o tom nepříteli nic bližšího nevíme. Jak je to nesmyslné nepřítelství odhaluje ve svých protiválečných románech E.M.Remarque.

Nepřítel ve víře je každý, kdo nesdílí moje věroučné názory a dogmatické poučky, do kterých se snažíme vměstnat jedinečného a nevystižitelného Boha. To je ještě více nesmyslné!

V boji o politickou moc, vliv, peníze je odhalován *stranický, ideologický nepřítel*. – To všechno jsou „neosobní“ nepřátelé, nemusíme s nimi přijít do osobního kontaktu.

Odlisný je náš vztah k lidem, s nimiž jsme byli nebo jsme v osobním kontaktu. Existují lidé, kteří nás nemají zrovna v lásce, a jiní nejsou sympatičtí nám – a tak je nevyhledáváme, pokud možno se jim vyhneme, ale nepovažujeme je vysloveně za nepřátele. /Skutečnost, že nás nemají všichni lidé rádi, je pozitivní, z toho nebud' me nešťastní. Ježíš řekl: „Běda, když vás budou všichni lidé chválit.“ (L 6,26) To znamená: Běda, když se budete snažit zalíbit se každému! /

Nepřítelem však označíme toho, kdo nám skutečně ublížil – fyzicky nebo psychicky – slovem, podrazem, pomluvou, vyzrazením něčeho, co jsme mu v důvěře svěřili (čti Př 25,9!). V tom případě cítíme zklamání, ukřivdění, hněv, vztek, ano i nenávisť. A přesto zní Ježíšovo: „Milujte své nepřátele. Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují.“ Jak je to těžké! Snad ještě těžší je to v případě, kdy někdo ublížil člověku nám milému a drahému. Může to být blízký příbuzný, přítel, kamarád(ka), kolega – kolegyně, náš farář(ka), bratr nebo sestra ze sboru. Když někomu takovému, koho máme rádi, někdo ublížil (skutečně zle ublížil!), nedokážeme překonat hněv, těžko potlačujeme nenávistné emoce, v některém případě nás napadají myšlenky na pomstu.

Láska a nenávist- protiklady silných emocí. Láska je šířením, předáváním a také přijímáním pozitivní, kladné energie, radosti, štěstí, dobra. Nenávist je vysíláním nejzápornější energie, jakou si vůbec dovedeme představit.

Láska obohacuje, hřeje, povzbuzuje, je lékem, dává našemu životu světlo, barvy, vůni, hloubku a smysl. Nenávist studí, spaluje, zraňuje, ničí a zabíjí.

Láska všechno dává, nenávist všechno bere. Proto nás Pán Ježíš učí lásce - šíření pozitivní energie, a nabádá nás, abychom se snažili mírnit, potlačovat a přemáhat nenávist - tu negativní, zlou energii.

/čti: Př 27,6 29,22 27,9/

Když budeme odplácet nenávist nenávistí, zlo zlem, pak se ocitneme v začarovaném kruhu temných sil a není východiska. Proto Ježíš nesdílí starozákonní „Oko za oko, zub za zub.“ (Když to bylo ve své době pokrokem, zamezením krevní msty.) /Ale ve SZ je i –čti: Př 20,22 Př 24,29!/ Tím se neustále šíří zlo, záporná energie, až by nás zcela pohltila a strávila.

Kristovi následovníci (křesťané) mají být (obrazně řečeno) stěnou, hradbou, o kterou se zlo, hněv, nenávist roztříští a **zastaví**. Je těžké takto zachycovat zlo, nesmírně těžké. Někdy také raději uhňeme. Ale snažme se nešířit negativní, vztahy ničící energii. Usilujme o to být hradbou, hrází proti zlu.

„Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. ...
Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem“ (Ř 12,17.21). Amen.

(Jindřiška Buttová, Krč 18. 2. 2007)